

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. „GORENJEČ“ stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Nekdaj — sedaj!

V zadnjih številkah smo poročali, da se v novejšem času v naši okolici zopet ponavljajo zlobni napadi kmetškega ljudstva na meščane, ki se zvečer vračajo skozi vasi v mesto. Mi pravimo: zopet ponavljajo, kajti pred kakimi 30 leti se je o takih napadih večkrat čulo — posebno na uradnike. To pa je tekom zadnjih 30 let popolnoma ponehalo. In ta uspeh je bil eden najlepših sadov nove šole. Ljudstvo je začelo vsaj nekoliko brati in se na ta način znebilo nevedoma tiste surovosti, ki pripravi posamezne do tega, da napadajo mirne ljudi na cesti. Tako postopanje sicer ne ustreza značaju našega ljudstva, dokler je telesno zdravo in duševno nepokvarjeno. Naš nepokvarjeni Gorenjec drži največ na veliko telesno moč. Te pa ne more razkazovati in je tudi ne razkazuje tam, kjer je resen odpor nemogoč, zaradi tega izvirajo taki napadi vedno ali od telesno slabotnih ali duševno pokvarjenih fantalinov. In celo na te vplivala je šola ugodno.

In ker so taki izgredi vedno nekako zrcalo duševnega razpoloženja narodovega, so tudi vedno v tesni zvezi z javnimi razmerami in nehote se moramo vprašati: kje so vzroki tej žalostni prikazni?

V šoli gotovo ne, kajti najhujši sovražnik šole mora priznati, da ta napreduje in da je napredovala, odkar se je vpeljal novi šolski zakon.

Naša justica in politična uprava delujeta v starem tiru. Prve instance rešujejo določene jim zadeve, kakor se je to godilo prejšnja leta, bolj ali manj hitro, bolj ali manj natančno in pravilno. Stranke imajo pravico, in se je tudi poslužujejo, pritoževati se na višja mesta, ki pogreške prvih instanc ali popravijo ali pa tudi potrdijo. Niti enega vzroka pa nimamo trditi, da bi se bilo v državni upravi premenilo kaj v tej smeri, ki bi uplivala na posurovelost ljudske duše. Ostane torej še najvažnejši del javne uprave, ki ima pri nizkem kulturnem stanju naših mas na te največji vpliv in nosi zaradi tega največjo odgovornost, in to je cerkvena uprava. In tu zapazimo v vodstvu, v ciljih in sredstvih popolni preobrat.

Tudi pred desetletji smo imeli na Kranjskem duhovnike, ki so se rajši pečali s politiko, z agitacijo, hranilničnimi knjižicami, mladimi dekleti in zreliimi ženami, kakor pa z dušnim pastirstvom. Ali s takimi sredstvi niso delali kariere. Svoja stara leta so navadno preživeli kot lokalisti v kaki zapuščeni gorski vasi. Za dobre fare se je zahtevalo takrat teološko in tudi nekoliko posvetnega znanja, delavnost v dušnem pastirstvu, krščansko življenje, miroljubnost nasproti izročnim ovčicam. Le izjemoma se je primerilo, da je tak duhovnik, ki je na svoji fari po rogovilenju in veliki netaktnosti resno oškodoval styar katoliške cerkve, dobil edino iz vzroka, ker je postal na prvotnem mestu nemogoč, v svrhu premestitve boljše mesto.

Danes pa bi duhovnik na Kranjskem, ki se omeji na dušno pastirstvo, in naj bo še tako goreč in naj živi kot angel, zastonj pričakoval, da pride izpod kapa. V najlepše klasje pa gre pšenica tistim duhovnikom, ki razen tonzure in črne suknje, nimajo nič duhovniškega na sebi. Če je kdo izpolnil ob času volitev svojo dolžnost, se mu ni bati, da bi ga kdaj klicali na odgovornost, ako je zanemarjal svojo dolžnost v dušnem pastirstvu ali ako se mu je sicer primerilo kaj človeškega. In čim manj se je pri svojem nastopu oziral na svoje dostojanstvo, tem gotoveje je, da dobi dobro faro.

Neizogibno je, da ta tendenca cerkvene uprave močno in zelo neugodno vpliva na značaj naše duhovščine. Tudi najboljši razpoloženemu in nadarjenemu kapelanu ne moremo zameriti, če se mu pri pogledu v tak svet konečno usili prepričanje, da ni mogoče sovražiti, če ljubi vse.

In ta poteza naše cerkvene uprave se nam jako neugodno kaže pri cerkvenih propovedih. Posebno proti koncu leta se sedaj dobro godi tistim duhovnikom, ki se ali neradi ali s težavo pripravljajo na temeljite cerkvene govore. Tema o «dobrih» in «slabih» časopisih jim vedno pomaga iz zadrege. In od vseh poslušalcev, naj si bodo kateregakoli stanu ali dostojanstva, se zahteva, da naj se dajo od kakega mladega kapelana poučiti o dobrem in slabem tisku. Sicer je pa ta pouk zelo enostaven. Dobro je namreč tisto, kar se tiska v «Katoliški» ali «zadružni tiskarni», vse drugo je slabo, k večjemu bi se še kaj pardoniralo iz Blasnikove ali Kleinove tiskarne. Absolutno slabo je vse, kar spravi

med svet «Narodna» ali Hribarjeva tiskarna, Lampretova v Kranju seveda ali Slatnerjeva tiskarna v Kamniku, pa še v pošte ne prideta. Nasprotno pa je dobro vse, kar je v zvezi s «Katoliško» in «zadružno tiskarno» in naj tudi pobožni «Slovenec» pograbi opolzli inserat kakega dunajskega dnevnika, v katerem Italijan-milijonar želi v prijetni družbi preživeti nekaj dni na Dunaju — mogoče tudi burk kakega šegavca, ki je hotel zvabiti nekaj pisem najvinih žensk na svojo pisalno mizo — in naj tudi razblini ta inserat v cel članek ter namigava brumnim kanonikom in prestrašenim kuharicam, kaj pomeni ta stavek in kaj hoče reči ona beseda.

Pri tem položaju se mi prav nič ne čudimo, če oni del našega ljudstva, kateremu je božja služba edina dušna hrana, zopet podivja, če se mu namesto božje besede vtepa v izsušeno in izmučeno dušo razloček med liberalci in klerikalci, med dobrimi in slabimi časopisi.

Bili so časi, ko smo še vedno upali, da se stvari obrnejo na bolje.

Tega upanja nimamo več. Pregloboko tiči voz v blatu, predaleč se je zašlo od pravega pota, preveč vpliva so že dobili nepoklicani lajki v cerkvi. Zato gojimo le že željo, da bi kmalu prišlo do katastrofe in da bi jo narod srečno in brez prevelike škode — preстал.

Razbremenitev zadolžnih kmetij.

Iz c. kr. kmetijskega ministrstva se čuje vesela in važna vest. To ministrstvo se namreč že dlje časa peča s predpripravami, ki imajo namen olajšati položaj zadolženim zemljskim posestnikom. Pri tem je neki glavni smoter predvsem odpraviti vknjižene dolgove, ki se smejo odpovedati. Da se delo pospeši, je ministrstvo stopilo v zvezo s kmetijskim svetom, čegar sklepi bodo podlaga za nadaljno delovanje. Kdo bi se ne veselil teh vesti, kdo bi ne želel, da se te preosnove izvrše brez odloga? Takih olajšav že dve desetletji nujno zahtevajo kmetovalci. Zadnja ura že bije kmetijstvu; le še desetinka vsega avstrijskega kmetijskega posestva je nezadolženega, in to je naravnost strašno.

PODLISTEK.

Slava našem „Dihurju“!

(Predpustna podoknica.)

Kakor ovca osmojena
naše ljudstvo v ogenj sili,
ki ga družba nepoštena
s slaboglasnimi trobili
razpihuje vedno huje,
da v zmešnjavi tej steguje
svoje «umazane» roké
po imetju, ki pusté
zbežanci ga brez varuha!
Tam pri ognju pa med tem
črnc v črnem loncu kuha
zver, že dobro znano vsem
radi čudnega duhá,
ki iz sebe spušča ga,
in imá imé sloveče,
na «Dihurja» se glaseče!
Glejte, v loncu že kipi
in takó okrog smrdí,
da vsak zdrav si nos tišči;
le ubožci, ki si bili
vseh pet čutov opalili,
vase srebljejo ta smrad,

Način, kako se je kmetijstvo dosedaj zadolževalo, ga more gnati v pogubo. Še vedno se vknjižujejo dolgovi ne le s 4 in 4½%, temveč s 5, 6 in višjimi odstotki obresti. Pri tem pa je le najmanjši del teh dolgov takih, ki se ne smejo ali se sploh ne odpovedo. Le prav majhen del dolgov se redno plačuje. Na ta način vlečejo posestniki in njih dediči previsoko obrestovane dolgove kar naprej, vedno so v nevarnosti, da se jim odpovedo; k starim dolgovom hodijo novi, in slednjič ugonobe že itak preobremenjenega posestnika.

Temu se tudi ni čuditi: 5% naj plača kmet obresti, dočim kmetovanje donasa le 3% (na Kranjskem niti toliko ne. Opomba uredništva.). Pri takem neugodnem razmerju med dohodki in obrestmi je poguba neizogibna.

Glavni smoter vse preosnove, kakor je že gori povedano, bo izpremeniti vse vknjižene dolgove, ki se smejo odpovedati in ki se ne vračajo, v take, da se po zakonu ne bodo smeli odpovedati in da se bodo morali vračati. To je sicer naloga, ki jo bo mogoče izvršiti le z velikimi težkočami. Slo se bo seveda za stroške pri prenašanju dolgov. Tudi se ne sme pregledati, da gre lahko splošno veljavna obrestna mera kvišku, in v tem slučaju se bodo mogla zavezna pisma, ki se v to svrhu izdado, razpečati le z izgubo. Vse te težkoče bo mogoče srečno prebiti, če bosta dali dežela in država primerne podpore. Brez takih podpor ne bo šlo, a zahtevati se pa smejo po vsi pravici, kajti če je kateri stan preobložen z davki in z dokladami, je gotovo kmetijski stan, in država je zavezana kaj dati, kajti če ona terja zemljarino brez ozira na to, če ima kmet kaj prihodka ali ne, je tudi ona v precejšnji meri sokriva na slabem položaju kmetijstva. Če je država smela dati sto in sto milijonov podpor raznim prometnim zavodom, tvornicam i. t. d., naj končno vendar nekaj stori za kmetijski stan, ki nosi glavni in najboljši del krvnega davka.

V preteklem letu je bilo iz njih rodni domačij zopet pregnanih na stolice kmetov. Kako dolgo še, in tudi pri nas se pokaže usoda nesrečne Irske! Rešujmo, dokler je še kaj rešiti, in zahtevajmo tisto, kar je najnujnejše: varstvo pred pogibelnim tekmovanjem, ceni kredit, olajšanje dolgov in razbremenitev od davkov.

«Kmet.» po «Gr. Tagbl.»

da bi ž njim si utešili
dušni in telesni glad!
Torej skup k dišeči juhi,
kdor še je bolán na duhi,
in hvaležno joka naj:
Slava zveri plemeniti,
ki nas s svojim duhom siťi!
Srečen naš slovenski rod,
ki deležen teh dobrot,
stradal nikdar več ne bo
kakor je nekdaj,
ko ga je še trl s petó
liberalni zmáj!

Podregovič Gorenjski.

Mara Slemenova.

Spisal Josephus.

Dalje...

Gospa Slemenova in Ljudmila ste bili navzoči, ko je dovedla komisija Koširja k mrtvaškemu odru, na katerem je ležalo Máriino truplo.

Bolestno je zaklical Rudolf:

«Mara! Vročé ljubljena Mara! Brez tebe ni meni življenja! Vsi upi so uničeni, vse sladke nade so se razpršile liki megla! Vse moje življenje je samo trpljenje! Oh, naj umrjem s teboj, da bo konec mojemu trpljenju!»

V Kranju, 31. januarja.

Prememba državnoborskega poslovnika. Sedanji državnoborski poslovnik zvrča vso krivdo na sedanje parlamentarične neredne in neuspehe. Vsled tega se je začelo misliti na izpremembo v tem oziru. Naj omenimo le glavne točke iz načrta, ki se je predložil vladi: Predsedništvu naj se podeli večja disciplinarna moč; interpelacije in utemeljevanja predlogov naj se prečitajo le tedaj, ako to sklene zbornica brez debate; predlogi izven dnevnega reda se smejo razpravljati, ako sklene to zbornica z dvetretjinsko večino; glasovanje se vrši takoj; zbornica lahko sklene brez debate, da se doba govora določi na določen čas; tajno ali pismensko glasovanje se vrši le takrat, kadar sklene to zbornica brez debate.

Vojna predloga je v ogrski zbornici naletela na velik upor. Razprava o tej predlogi bo trajala gotovo več tednov, ker je oglašanih 130 govornikov proti predlogi. Nekaj poslancev grozi celo z obstrukcijo.

Srbski kralj Aleksander in kraljica Draga se podasta dne 11. februarja v Krušedol na Hrvaško.

Rusko. Ruski časniki bodo praznovali letos 200 letnico ruskega časopisja. Imeli so že pripravljene resolucije za banket, na katerem bi zahtevali svobodo tiska. Toda minister Plehve je prepovedal to banketno slavnost. Vse se bo torej vršilo v ozkih mejah.

Na smrt obsojen poslanec. Minuli teden je bil po tridnevni razpravi na smrt obsojen irski poslanec Lynch. Obdolžen je bil veleizdaje, ker se je menda v južni Afriki bojeval zoper Angleže. Pozneje so kazen izpremenili v dosmrtno ječo.

Dopisi.

Z Bleda. Vsakdo pride lahko tudi sedaj po zimi obiskat naš divni Bled, ki se zlasti letos kaže v vsi svoji zimski krasoti. Čez in čez je pokrito jezero z debelo ledeno skorjo in vsakovrstnih drsalcov, ki letajo po njem kakor ptice, kar mrgoli. Led je sedaj tako debel, da lahko voziš po njem z vsakim vprežnim tovornim vozom kakor po cesti. Tujci se posebno zanimajo za oni prelepi kraj, kjer bode stal prihodnji blejski kolodvor. Nek višji inženir se je izrazil, da bo ta kolodvor v resnici eden najlepših na vsej državni železnici. Čast tudi nekaterim domačim rojakom, ki so tako podvzetni, da skrbijo za primerno okrašenje tega prelepega kraja. Zlasti gre vsa čast g. Antonu Burji iz Rečice, ki je tik jezera postavil krasno vilo z imenom »Vila Burja«. Poleg

Tako je klical nesrečnik pred mrtvaškim odrom. A Slemenka ga je potegnila od krste v stran in divje zahtevala, naj ji vrne otroka, katerega ji je umoril — on! Ljudmila je pa glasno plakala ob odru.

Bil je pač ginljiv prizor.

«Umo-ri-te me!» — Meni — je — u-gasni-la — svetla — zvezda u-pa-nja! Jaz sem — Ma-rin — — morilec!» je govoril Košir v pretrganih stavkih. Vendar je že v tistem trenutku tajil, da bi bil on morilec.

«Ljudmila!» je zaklical s krepkejšim naglasom, «ali tudi Vi verjamete, da sem jaz umoril Maro? Ali morete misliti, da sem tako grozovit človek? Ali me tudi Vi smatrate ubijalcem in morilcem? Govorite, prosim Vas iskreno, Ljudmila!»

Ljudmila je molčala, kakor mrlič blede je stala ob odru in nemo zrla v mrtvo sestro.

Košir se je tresel po vsem životu, ko je videl, da mu ne odgovori niti Ljudmila, o kateri se je domisljeval, da ga čista. Skoro siloma so ga odvedli iz sobe. Jela ga je tresti huda mrzlica — in odpeljali so ga v bolnišnico. Njegova rana je postala opasno nevarna, zakaj odtrgal si je obvezo, curkoma je lila kri in močila njegovo ležišče. Vedel se je, kakor zblaznel človek in čuvati ga je bilo treba, da si ni prizadel kakega zlega. Ljudstvo je trdilo, da mu je ranila krogla notranji del vratu, da

drugih zanimivosti se tu vidi tudi velikanski, osem metrov visok vodometa, iz katerega brizga kristalnočista voda. Ker je sedaj v tem hudem mrazu zmrznilo celó jezero, je samoobsebi umevno, da je tudi okoli in okoli zamrznil ta velikanski steber, ki je sedaj podoben močnemu ledenemu vulkanu, iz katerega žrela teče čista studenčna voda. Mnogo ljudi hodi gledat to zares prav sedaj slikovito panoramo v Zaki.

Iz Kranja. (Občni zbor) telovadnega društva »Gorenjski Sokol« se je vršil minulo soboto. — Brat starosta Ciril Pirc otvoril občni zbor ter pozdravi vse navzoče brate, posebno pa še sestre telovadkinje. Nato našteva vse važnejše dogodke, kakor nabavo novega orodja, vpeljavo ženske telovadbe in telovadbe naraščaja, ter se obenem zahvali dotičnim odbornikom in vadiateljem za njih trud. Spominja se umrlega brata Ignacija Rescha, v čegar spomin so se bratje dvignili raz sedežev. Iz poročila tajnikovega je razvidno, da se je odbor posvetoval v 9. sejah, izmed katerih so najvažnejše: V. seja: vpeljavo ženske telovadbe in telovadba naraščaja, VII. seja: sklep o nabavi novega orodja in IX. seja: posvetovanje o napravi prve društvene maskarade. Društvo je nastopilo v uniformah petkrat, med tem je priredilo 8. maja peš-izlet na sv. Jošt, dne 20. maja se je udeležilo sprejema čeških časnika, dne 20. julija slavnosti o priliki razvitja zastave »Idrijskega Sokola«, nadalje se je udeležilo serenade ob imenovanju g. Alfonza Pirca glavarjem in pogrebu umrlega brata Ignacija Rescha. Društvo šteje 89 rednih, 20 vnanjih, 24 ženskih članov in 31 naraščaja. Dne 30. septembra je priredilo društvo k vojakom odhajajočim članom jourfixe. — Brat blagajnik poroča, da je imelo društvo 774-70 kron dohodkov in 749-92 kron troškov, gotovine torej 24-78 kron, troški so se letos vsled nabave novega orodja precej pomnožili. — Poročilo načelnikovo nam kaže, da je imel vadiateljski zbor početkom leta 8 članov, koncem leta pa samo 3. Dva sta odšla drugam, trije pa so po določbah zborovega poslovnika prenehali biti člani zbora. Telovadili so mlajši in starejši bratje po trikrat na teden, obisk mlajših je zelo nereden in številu članov neprimeren, na starejših bratih pa moramo občudovati žilavo vstrajnost. Telovadba naraščaja se je vršila tudi trikrat na teden, telovadba ženskega oddelka pa dvakrat, obisk v teh dveh oddelkih je vzgledno redan. Društvo šteje 8 rednih (mlajših) in 6 rednih (starejših) telovadcev. Telovadilo se je vsega skup 101 uro, izsrednji

je pritisnil črni prisad, torej bode moral skoraj gotovo umreti. Kritikom ni bilo povšeči, da bo moral Košir prej umreti, predno pojasni žalostni dogodek, no, večina mu je tudi privoščila občutljivo kazen. Splošno so trdili, da je on, Rudolf Košir, morilec Mare Slemenove.

Minilo je že nad osemindirideset ur, odkar so položili Maro na mrtvaški oder. Treba jo je bilo ponesti na pokopališče k večnemu počitku. Mlade mestne gospe se odličile njeno krsto s cveticami in venci. Na krsto so ji položile lep bel venec. Ah, lepa je bila ta nesrečna deklica! Vsem navzočim se je smililo lepo, nežno bitje, ležeče na mrtvaškem odru med dišečim cvetjem — — —

Milo so zapeli zvonovi in šest črno oblečenih mladeničev je dvignilo krsto. Počasi se je pomikal izprevod po dolgih ulicah proti pokopališču. Nešteto ljudi se je udeležilo pogreba, ki je bil veličasten, kakor le malokateri. Vreme je bilo prekrasno; lepše ni moglo biti v onem letnem času. Vsa narava je bila vzbujena. Svitli okovi bele krste so se lesketali v sončnem svitu in lahen vetrič se je igral z dolgimi žalobnimi trakovi, ki so viseli od krste. — Udeleženci pogreba so skrivnostno stikali glave — no, govorili so o Mari, o Slemenki in gotovo tudi o Rudolfu Koširju — — —

Dalje...

obisk je bil 7. Naraščaja šteje društvo 31, telovadilo se je od meseca julija v 74 urah, izredni obisk 23. Število telovadkinj znaša 29, telovadilo se je od meseca julija naprej v 45 urah, vizrednjem številu 17. Društvo se je udeležilo ob priliki idrijskega izleta javnetelovadbe, katera pa vsled nerednosti in malomarnosti takratnih telovadcev ni vspela. Tudi glede nastopa članov-netelovadcev moramo reči, da je v koraku in redovnih vejah veliko pod sokolsko normalo. Koncem poročila omenja tudi 40letnice slovenskega Sokolstva, katera se bode praznovala v letošnjem letu ter pozivlje brate k večji vstrajnosti. — Pri volitvi starosta in podstarosta je bilo oddanih 51 glasov, in sicer je dobil brat Ciril Pirc kot starosta 50, brat Vinko Majdič pa kot podstarosta 49. Na predlog J. Weinbergerja se voli drugi odbor z vzklikom, izvoljeni so bili (odbor se je takoj v seji po občnem zboru konstituiral): Janko Sajovic, tajnik; Ivan Jagodic, blagajnik; Evgen Sajovic, načelnik; Gasper Eržen, Konrad Geiger, Rudolf Rooss in Ivan Valenčič. — Pri slučajnostih se spominja brat E. Sajovic brata Josipa Hacina, jednega prvih članov «Gorenjskega Sokola» in neumornega delavca na polju Sokolstva. Njegovemu spominu zaključijo bratje «Slava» ter se dvignejo raz sedežev. — Na predlog brata Karola Azmana se voli častnim članom dosedanji starosta Ciril Pirc. — Brat Janko Sajovic omenja še jedenkrat 40letnico slovenskih Sokolskih društev in nalogo «Gorenjskega Sokola» ob tej slavnosti. Bratstarosta omeni nato, da se bode letos proslavila tudi 40letnica tukajšnje «Čitalnice», katere slavnosti naj bi se «Sokol» tudi častno udeležil. — Preide se k zabavi. Vrstilo se je še mnogo napitnic in govorov, med katerimi pa je pel čitalniški pevski zbor jako izbrane točke.

Iz selške doline. Dr. Zlindra in Pogačnik s tovariši so stavili interpelacijo v državni zbornici zaradi razmer v občinskem odboru v Selcih. Kdo stoji za to interpelacijo? Čoč, Tomaž Blamaža, po domače Rajtguzen z Galerije in še par slamnatih možicelnov, katerih imen se nam ne zdi vredno naštevati. Te ljudi prijemlje krč, ker ne morejo dobiti občine v svoje roke. Zato izkušajo na vse mogoče načine, kako bi zasledili kakšno napako pri naših možeh, osobito pri g. Šliberju. Toda dosedaj so streljali ti «bistroumni» ljudje samo v zrak. Slabi «šici» so! Nasprotno pa so ti ljubeznivi «katoličani» sami napravili precej kozlov, za katere so se že n. pr. Frtčar, in se bodo še zagovarjali. Postave pa so tem ljudem čisto neznane. Ko je imel novi odbor volitev župana, so hoteli kaznovati naše odbornike, ki se niso udeležili volitve. Klerikalcev pa ni bilo 16, da bi mogli sploh kaj sklepati, vendar so po vsi sili hoteli, da naj bode njih sklep veljaven. Pretekli teden pa je imel stari (napredni) odbor sejo in je bilo 16 naših odbornikov. Klerikalci so trobili v «Slovenca», da niso mogli naši odborniki sklepati ničesar, ker jih ni dve tretjini. Popravili so drugi dan to «napako» v «Slovenca», vendar pa je čudno, da poprej niso vedeli, ko je novi (klerikalni) odbor hotel s 14 možmi sklepati kazni; da je treba dve tretjini glasov. To so se naučili od liberalcev. — Pri zadnji seji je stari odbor izročil diplomu častnega občanstva gospodu Fr. Šliberju. Galerija ni prišel zraven in ga tudi nihče ni pogrešal. — Prejšnji teden je «Slovenec» tudi poročal o neki zmoti na pošti. Dobil je pošten odgovor od gdč. pošne upraviteljice in od pismonoša. Res snažni ljudje se skrivajo za «Slovenca». Vsak potepuh bi se že sramoval, ko bi mu dokazali toliko laži, kakor smo jih našim klerikalcem. Naše «poštenjake» pa ni prav nič sram: S temi svojimi lažmi pa ljudem vedno bolj svetijo v naš tabor in mi nimamo nič proti temu.

Iz Kamnika. I. slovensko pevsko društvo «Lira» v Kamniku je na svojem rednem občnem zboru imenovalo častnim članom g. Janka Pohlina. Dalje je bil na istem občnem zboru izvoljen naslednji odbor: g. Janko Pohlina, predsednik; g. Anton Pintar, podpredsednik; g. Anton Vedlin, blagajnik; g. Josip Čenčič, pevovodja; g. Blaž Logar, tajnik; g. Janko Žagar, arhivar; g. Jos. Ahlin, g. Rudolf Binter in g. Ivan Koželj, odborniki. Društveni odbor je v svoji seji dne 24. t. m. sklenil, napraviti v nedeljo 8. febr. predpustno veselico s petjem in plesom.

Coklja all kazen.

Približno čez poldrugo leto se bodo šele vršile nove volitve v kranjski občinski odbor, a naš Koblar že nekaj časa sem brusi svoj skrhani pipec za «mesarsko klanje». Doma v farovžu in v krogu cenj. obitelji Pavšlarjeve, kjer g. Anton tako rad kuje svoje bojne načrte, se neprestano vrtil brus pod smrtonosnim orožjem, ki bi po Koblarjevem mnenju zadal kranjskim liberalcem smrtni udarec. Menda se je Koblarju zdelo, da je nož dosti nabrušen, in zato je že v zadnjem «Slovenskem Listu» otvoril kampanjo za občinske volitve in pričel divje mahati — po svojih nasprotnikih. Tako je namreč mislil on, kajti v svoji slepi strasti ni opazil, da je s svojim dvoreznim nožem vbadal v svoje in v meso svojih prijateljev.

Opasal si je tedaj svoj bridki meč in kot slovit historik je pred vsem zajahal zgodovinsko kljuse. V dopisu «Napredek Kranja» najpoprej tarna, da bo Kranj kmalu obhajal stoletnico svojega preporoda po silovitem požaru (l. 1811), da se bo pa prav pri tej priliki lahko spominjal, koliko se je v sto letih — zamudilo. Kljub svoji ugodni legi, namreč po Koblarjevem, mnenju Kranj ne napreduje, «ker se vedno dobi kdo, ki se vrine na vplivno mesto, da sredi ravne ceste podloži cokljo, in mesto ne more naprej.» Komaj je to povedal, potegne pipec iz nožnice in udriha po teh namišljenih cokljah, po cokljah iz preteklega časa in po sedanjih cokljah, t. j. po liberalnih poslancih in po občinskem odboru. Koncem dopisa obljubi, da bo ta boj še nadaljeval, odnosno pripravljaj teren za prihodnje občinske volitve. Oglejmo si malo te Koblarjeve «coklje».

Slavni zgodovinar, ki je hotel popisati, koliko se je v 100 letih zamudilo, kar naenkrat velikodušno preide več kot pol stoletja in iztakne «prvo cokljo» srečno šele v času, ko se je delal načrt za gorenjsko železnico, tedaj krog l. 1865. Ta coklja ni bil nihče drug, kakor takratni župan, pokojni Matej Pirc. In prav je temu že pred 12. leti zamrlemu možu, da pride prvi pod Koblarjev nož! Zakaj je bil pa oče sedanjemu deželnemu poslancu Cirilu Pircu, ki je kranjskemu tehanu tako na poti. Koblar mora najpoprej opljuvati očeta, zato da nekaj pade tudi še na sina. In kaj je pokojni Pirc pred 37 leti zakrivil? «Slovenski List» nam poda točen odgovor: «...Ranjki Matevž Pirc — Bog mu daj nebesa, samo da bi nikoli več ne prišel v Kranj županovat — nikakor ni hotel biti zadnji med tistimi, ki so se bolj bali, da bi pod Kranjem čez Savo stopila železnica, kakor so se stari Kranjci bali Turkov in Francozov. Ko bi se bil tedanji občinski svet z županom na čelu le nekoliko potrudil za to, da bi bila železnica prestopila Savo pod Drulovkom, lahko bi stal kolodvor danes na ravnini v kranjskem polju.» Dopisnik na to pojasni, kakšno škodo trpi Kranj vsled te malomarnosti še dandanes.

Recimo, da bi bilo vse res, kar je Koblar natvezil svojim ovčicam v «Slovenskem Listu», nam bo vendar moral pritrditi vsak dostojen član človeške družbe, da se more le človek s skrajno posurovelim značajem na tak ostuden način spominjati pokojnikov. Če se pa pomisli, da so vsa ta sumničenja le zlobna izmišljotina — bodisi zvarjena po Koblarju samem, bodisi zajeta iz kalnega vira pri Pavšlarjevih — potem tako početje moremo označiti le kot najpoglejše lopovstvo. V podkreplilo svoje trditve se sklicujemo na g. župana in ces. svetnika Karola Šavnika, ki je v takratnih časih skoro vsak dan občeval s Pircem, zlasti pa še na g. ces. svetnika Ivana Murnika, ki nas je pooblastil izjaviti, da je ono pisarjenje v «Slovenskem Listu» prav grda, iz trte izvita laž. Če kdo, potem gotovo gosp. Murnik lahko sodi o takratnih odnosajih. On je bil v pisarni dr. Tomana, ki je imel prvo in zadnjo besedo glede vprašanja gorenjske železnice. Murnik je ravno v tej zadevi dr. Tomana večkrat zastopal v Kranju. Železnica je pa stekla tako, ker je dr. Toman hotel pomagati svojim ožjim rojakom v Kamnigoric in Kropi. Vsak korak takratnega občinskega odbora bi bil brezuspešen. Pripomnimo le še

toliko, da so bili takratni «špisarji» po večini sploh zoper vsako železnico in da so županu vsled tega napravili marsikako bridko urico. Pokojni Pirc pač ni zaslužil, da ga sedaj nazivljejo «cokljo». Bil je pač grčav mož, ki je imel to «slabo» navado, da je vsakemu povedal resnico v obraz, gotovo tudi ni bil brez napak, kakor nihče, a naprednega mišljenja je bil v vsakem oziru, bil je v tistih žalostnih časih poleg sedanjega župana Šavnika prvoboritelj v narodnostnih bojih, sicer pa mož zlatega srca. Bil je zlasti blag prijatelj ubožega dijaštva, v kolikor so mu to dopuščale skromne razmere. In prav v tistih časih je hodil v Pirčevo hišo na hrano reven učenček iz Železnikov — sedanji kranjski tehant Koblar — — — O hijenah nečemo pisati in zato prepuščamo cenjenim bralcem, da si napravijo svoje mnenje sami.

Občinstvo je z ogorčenjem prebiral o surovi napad v «Slovenskem Listu» in popraševalo, zakaj se Koblar ni raje lotil res pravih cokelj, ki so n. pr. zadrževale toliko let ustanovitev hranilnice, ki so na čuden način preprečile zgradbo kokrskega mostu iz sredine mesta i. t. d. Koblar je tako nehote rezal v svoje meso. Mi pa, ki se držimo načela «de mortuis nil nisi bene», hočemo s Koblarjem vred izročiti pozabljenosti one coklje, ki so več let zavirale vsak napredek, in se baviti z novejšimi, v «Slovenskem Listu» pogretimi dogodki.

Druga zveza z Trstom! Koliko se je že o tem govorilo in pisalo. Zagovorniki predelske proge so bili v večini, imeli so zaslombo v najvišjih krogih in kranjski deželni zbor ter vsi kranjski slovenski državni poslanci brez razlike političnega prepričanja so se pehali zama za progo Celovec—Kranj—Škofja Loka—Divča. Šele v zadnjem trenutku se je posrečilo kompromisnim potom doseči, da se nova zveza s Trstom ne bo popolnoma izognila kranjske dežele.

Vse to vé Koblar prav dobro, a navzlic temu piše, da so ugodnejšo zvezo požrle Kranju «coklje»: dr. Ferjančič, baron Schwegel in — kranjski občinski odbor. Prečastiti nam bo pač odpustil, če ne odgovarjamo na to bedastočo, na različne neslane napade na posameznike in že celo ne na cenene, v agitacijske namene napisane trditve, da se kranjski most vsled bohinjske železnice v ponedeljkih ne bo več šibil pod kupovalci, prihajajočimi od vseh strani, ker bodo napredovale Jesenice i. t. d. Na vse to lahko vzame Koblar patent.

A kaj se hoče! Komaj so se kranjski meščani zavedli od klofut, katere so dobili z gorenjsko in bohinjsko železnico, že se vzdiguje roka «coklje» Schweglja, da jim priloži tretjo zaušnico:

«Železnica iz Trziča na Naklo in Gorenjo Savo je zmerjena in se prične graditi najbrž že prihodnje leto. S tem bo odvrnjen od Kranja bogati Trzič z okolico, ki pušča sedaj v mestu mnogo kronic. Na Struževem pojde železnica čez Savo in pridobila bo zopet le Gorenjo Sava — —»

Za tako strašno zaušnico smatra Koblar tržiško železnico v «Slovenskem Listu» od 24. t. m. Sedaj pa čujte, ljudje božji, kako je sodil isti Koblar o isti železnici 17. septembra 1901 v «Slovenskem Listu», ki je izšel kot posebna izdaja dva dni pred zadnjimi deželnozborskimi volitvami v prilog Koblarjevi kandidaturi:

«Čuj, Kranj, kaj liberalci kanijo! Vest, ki se je spčetka le bojazljivo upala na dan — se je popolnoma obistinila. Liberalci so Kranj izdali. Najrje izdajstvo je, kar se kuha od strani liberalcev proti Kranju, proti zvesto liberalnemu Kranju. Tržiško železnico hočejo potegniti proti Lescam namesto na Kranj! Baron Schwegel je ta načrt izdelal, poleg njega je pa glavni komplotant državni poslanec kranjskega mesta dr. Ferjančič. Že pred tedni je ta vest bruhnila — liberalci so po svoji navadi tajili. Danes ni nobenega dvoma več. Vse je dogovorjeno — navedena družba bode zastavila svoje sile za črto, ki bi Kranj za večne čase izločila iz vseh železniških kombinacij. V stanu smo za svojo trditve vsak hip voditi dokaz resnice.

Tak nečuten udarec preti torej Kranju od liberalne stranke. Da se vso gorostasnost te nakane prav spozna, treba nekoliko uvaževati sedanji položaj Kranja glede železničnega vprašanja in pa bodočnost Kranja — — —

Jedina nada Kranja bila je sedaj normalnotirna lokalna železnica, ki bi vezala Kranj s Trzičem. Sicer le mrvice v primeri z onim, kar je izgubljeno — vendar bolje, mnogo bolje, kot nič! Toda tudi to je liberalcem preveč dobrote za Kranj. Nič, to je njihova parola. Ako pa tržiška železnica ne potegne na Kranj,

potem je sploh izključeno, da bi Kranj kdaj še kako drugo železnico videl, razun borne Rudolfove železnice. Brez primerne razvoja občil pa gospodarski razvoj mesta ni mogoč. Kranj ostane potem na veke v ozkih mejah svojega razvoja. — — —

Ni nam treba še posebej povdarjati, da je bila vest o «liberalni izdaji» tržiške železnice le navaden volilni manevar, prava pravcata klerikalna lumparija, katero smo takoj drugi dan v posebni izdaji «Gorenjca» postavili v pravo luč in katere neresničnost spričuje ravno dejstvo, da je sedaj zgradba železnice Trzič—Kranj osigurana. Klerikalci so dobro vedeli, kako velike važnosti je za napredek Kranja tržiška železnica in zato so si dva dni pred volitvami izmislili ono ostudno laž kot zadnje sredstvo, da bi klerikalnemu kandidatu pripomogli do zmag. In oni Koblar, ki je pred poldrugim letom pisal, da je tržiška železnica jedina nada Kranja, imenuje sedaj to važno pridobitev «zaušnico» Kranju. Ne smemo rabiti besedi, s katerimi bi to podlo postopanje označili s praviim imenom. S takimi sredstvi deluje katoliški duhovnik! Razkrinkal je samega sebe glavni zgodovinar, ki niti več ne ve, kaj je pisal pred poldrugim letom. In takega človeka, ki se bojuje na tak nezaslišan način, ki se z lastnim ničvrednim orožjem tolče po svojih zobeh, takega človeka naj smatra pošteno in zavedno kranjsko meščanstvo resnim?

Gospod tehant, ne stikajte tedaj po cokljah med nami! Nabavite si sami prav veliko cokljo, kakor je ona na tabli pod «Gaštejem» ali ona pod «Jelenom» in podložite jo svojemu razdirajočemu delovanju. Če ne bo coklje, bo prej ali slej sledila vašemu nevrednemu rovanju prav gotovo — kazen.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Župnim upraviteljem za St. Gothard je imenovan g. Matej Pintar, dosedaj župnik na Trati, kapelan g. Matej Sušnik pa je imenovan župnim upraviteljem na Trati.

Cerkljanski župan — odstavljen. C. kr. deželna vlada je sporazumno z deželnim odborom odstavila od županske službe cerkljanskega župana Janeza Zamenta radi popolne nesposobnosti za župansko poslovanje in radi velikih nedostatkov, ki so se pokazali pri reviziji občinskih računov. Županski posel se je do izvolitve novega župana poveril prvemu svetovalcu Janezu Martinaku. Profesor Jenkova klerikalna setev gre vedno bujnejše v klasje!

Ljubljanski škof je bil v četrtek v avdijenci pri cesarju. Pravijo, da je šel prosit za dr. Evgena Lampeta.

Siamska dvojčka. Odkar sta bila znana siamska dvojčka operirana na kliniki v Parizu in sta kmalu potem umrla, nismo več čuli o njuni slavi. Predčerašnjim pa smo ju zopet zasledili v «Slovincu». «Slovenski Narod» je poročal, da si je «Slovanska zveza» na Dunaju izbrala načelnikom dalmatinskega poslanca Ivčevića, podnačelnikom pa dr. Šušteršiča. Na to pa je odgovoril «Slovenec», da je ta klub izvolil oba ta dva poslanca načelnikom s popolnoma enakimi pravicami. Mi smo sicer že videli, da je kaka skrbna mati napravila dvema svojih hčera, da bi ne bilo prepira v hiši, enake obleke; pri društvih doživeli smo častne predsednike, predsednike, ki so se vrstili med sabo v vodstvu, ali dva predsednika naenkrat s popolnoma enakimi pravicami, to je vsaj za nas nekaj popolnoma novega, kar si niti predstavljati ne moremo. «Slovanska zveza» na Dunaju je osramotila starega Ben Akiba, in nihče ne more tajiti, da se nahajajo prebrisane glavice tam okoli «Slovenca».

Predkoncesija v svrhu izyršitve tehničnih pripravljalnih del za ozkotirno električno železnico iz postaje Lesce-Bled do Bleda se je podelila g. Tomažu Pavšlarja za dobo jednega leta. Gospod Tomaž! sedaj se pa le hitro zavrtite; leto je kratko in nevarnost je velika, da Vas ne prehiti kdo drugi. Sedaj šele vemo, zakaj so minuli teden Pavšlarjevi kalini zopet začeli polagoma čivkati. Tomaž jim je s to žalostno «predkoncesijo», zopet malo izžgal oči. Vrag vedi, če jim je tudi povedal, kako je s svojo elektriko krošnjarij pri direkciji

državne železnice v Beljaku in kakšen odgovor je tamkaj dobil?

V zakup se je dala hiša št. 40 v Kranju in v isti hiši nahajajoča se trgovina z železom pod tvrdko »Viljem Killer« gospodu Petru Majdiču, tovarnarju v Celju, proti letni najemščini K 4200— za dobo 15 let.

Gliha vkup štriha! Ko smo decembra meseca novoizvoljene odbornike »Izobraževalnega društva« in podružnice »Slomskove zveze« v Kranju na primeren način in po zaslugah ocenili, takrat nam je »Slovenec« zapretel, da bodo tudi klerikalci prisiljeni dajati zausnice, ako ne bomo mirovali. Ta grožnja nas je spravila v tak strah, da si ne upamo več besedice ziniti čez odbornike, ki so bili izvoljeni na občnem zboru »Moškega pevskega društva Kranj« 18. t. m. Mi le konstatiramo, da se nahaja v odboru tega slavnega društva poleg predsednika Janka Šinka, podpredsednika Rajka Potuška, odbornikov Jož. Štirna ter Karola Drinovca in še štirih drugih odbornikov tudi preblagorodni gospod — profesor Evgen Jarc!

Občni zbor »Slovenskega bralnega društva v Kranju« se je vršil v nedeljo dne 25. t. m. ob dveh popoldne. Poročilo smo morali radi pomanjkanja prostora odložiti za prihodnjič.

Umrli je dne 22. t. m. g. Josip Dolinar, učitelj v Krašnji v brdskem okraju. Porojen je bil l. 1845 na Primskovem pri Kranju. Služboval je svoječasno v Žabnici in v Mavčičah. Ker je stvar baš sedaj aktualna, naj omenjamo, da je bilo za časa učiteljevanja v Žabnici od klerikalnih kmetov pri sv. Duhu po noči zavratno napaden. Zdobil je več težkih poškodb in dva še sedaj živeča. Najpremožnejša posestnika sta mu neusmiljeno ruvala brado. Za ta junaki čin sta morala seveda na ljubljanskem Žabjeku delati pokoro. Če je pozneje kakemu nagajivemu paglavcu malo bolj čvrsto nategnil uha, izpričeval se je šaljivo: »Jaz sem pri Svetoduharjih hodil v šolo.« Kaj je napotilo kmete k temu surovemu dejanju? Klerikalci so strastno hujskali zoper novoustanovljeno šolo, osobito starološki dekan. Zapeljane kmete so pa gonili v zapore, kakor današnje dni v Gočah na Notranjskem. Da je rajni učitelj živel za časa preganjanja rimskih kristijanov, prištela bi ga bila latinska cerkev svojim mučenikom in spoznovalcem, ali da je misijonaril v daljni Kini, in po strani trgoval s slabimi nemškimi fabrikati, poslal bi bil nemški cesar mogočno brodovje, da ga maščuje. Ubogi ljudski učitelj pa se ima k večjemu nadjati, da mu kako nezrelo kaplanče vrže kamen na grob. Naj ostane nam kolegom, pionirjem moderne kulture v blagem spominu!

Trgovski plesni venček. Opozarjamo še enkrat na plesni venček, ki se vrši jutri v nedeljo dne 1. febr. v »Narodni čitalnici v Kranju«. Začetek ob poldevetih zvečer. Vstopnina 1 K za osebo. Čisti prebitek je namenjen »Dij. kuhinji v Kranju«. Glede na dobrodelni namen se preplačila hvaležno sprejemajo. Pri plesu svira oddelek vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 47 iz Gorice. Vstop je dovoljen le proti izkazu vabila. Ako kdo, ki bi se rad udeležil tega plesa, ni slučajno dobil vabila, naj se blagovoli obrniti do g. Jakoba Ranta v trgovini g. Feliksa Urbanca.

Vojaški nabori se vrše letošnjo spomlad, in sicer dne 1. in 3. marca v Kamniku; 4. in 5. marca na Prevojah; dne 20., 21. in 22. aprila v Radovljici; dne 23., 24. in 25. aprila v Kranju; dne 27. aprila v Trzinu; dne 28., 29. in 30. aprila v Škofji Loki.

Ponesrečil bi se bil kmalu minuli teden v petek pred Šumijevo gostilno g. Matija Rooss. Na tlaku, ki ni bil posut s peskom, se mu je izpodrsnilo in je padel. Poškodovan se je na desnem komolcu. Dobro bi bilo, ko bi se gledalo malo bolj na to, če posipljejo hišni posestniki sedaj ob teh ledenih dneh pred svojimi hišami, ker se kaj lahko pripeti, da si kdo zlomi nogo ali roko.

V begunjako kamnilnico so minuli torek zjutraj orožniki pripeljali troje žensk.

V Bohinjsko Bistrico se preseli g. Albert Feldstein, član pevskega društva »Ljubljana« in bivši član slovenskega gledališča. Poročil se je z gđ. Reziko Vrtovšek, s katero bosta ondi vodila gostilniško obrt.

Pošiljajte nazaj »Kikeriki«! Ta list, pravo zrcalo dunajskih krščansko-socijalnih Dunajčanov, je v zadnji številki priobčil ilustracijo, kako se hoče slovenski narod skozi bodoči tunel skozi Karavanke vtihotapiti na Koroško. Slovenski narod predstavlja debela grda babura v cokljah; na glavi ima kotel z napisom »polenta«, v rokah pa drži polomljen dežnik z napisom »Großslovenien — nemške Korošce pa predstavlja idealno zal fant, ki brani omenjeni baburi vstop na Koroško. Na koncu pa je dodana pesmica, ki smeši Slovence na prav nesramen način. Na ta ostudni napad lista »Kikeriki« na nas Slovence torej ni boljšega odgovora, ko »retour« iz vseh javnih slovenskih lokalov. Pričakujemo, da se bode upoštevala ta misel in da se odstrani ta list iz vseh slovenskih lokalov.

Z nožem. V ponedeljek 19. t. m. proti sedmi uri zvečer sta se sprla v gostilni G. H. v Škofji Loki petindvajsetletni samski Jožef Juvan iz Most pri Ljubljani in delavec v škofovškem kamenolomu Antonio Gagliardi iz Brandana, okraj Oglej, ko sta igrala »moro«. Posledica razpore je bila, da je Juvan Gagliardi sunil z nožem dvakrat v levo prsno stran in enkrat v roko, nakar je go pilhal iz gostilne. Gagliardi je težko telesno poškodovan; odpeljali so ga takoj s prvim vlakom v ljubljansko deželno bolnišnico. Škofovška policija pa je prišla Juvana na kapucinskem mostu, ker se ji je zdelo njegovo vedenje sumljivo. No, priznal je takoj, da je on zabodel Gagliardi, trdeč, da je nož vrgel v Soro. Juvana so izročili škofovškemu c. kr. okrajnemu sodišču.

Cerngrob se imenuje vas pri Žabnici. Izvaja se od Maria zu Ehren Gruben — torej Cerngrob.

Napad v Cerkljah. Janez Kern, načelnik gasilnega društva v Cerkljah, je bil v noči od 17. na 18. od ponočnih vlačugarjev napaden in na glavi težko ranjen.

Na Javorniku je dne 24. t. m. nenadoma umrl bivši inženir industrijske družbe Mavricij Kraup-Douschan, znan gostilničar in posestnik umetnega mлина.

Gasilno društvo v Gorjah napravi svojo društveno veselico s tombolo v nedeljo dne 1. februarja t. l. v novi gostilni V. Jana, po domače Mačka v Spodnjih Gorjah. Začetek ob treh popoldne.

Blejska kmetijska podružnica priredi 8. februarja t. l. tombolo v gostilni »pri Daneju«. Začetek ob šestih zvečer. Dobitke hvaležno sprejema g. Danej. Čisti dohodek je namenjen v korist kmetijske podružnice.

Izžrebanje porotnikov. Za I. porotno sezijo dne 2. marca 1903 so z Gorenjskega izžrebani naslednji gospodje: Ivan Adamič, hišni posestnik v Kamniku; Ivan Bulovec, trgovec v Radovljici; Ivan Demšar, posestnik in lesotržec v Železnikih; Franc Demšar, trgovec na Česnjici; Rudolf Drinovec, zasebnik v Kranju; Ivan Engelsberger, posestnik in lekarnar v Trzinu; Josip Fajdiga, lesotržec v Kamniku; Anton Jeglič, mesar in posestnik v Trzinu; Ivan Zalar, gostilničar in posestnik v Ratečah; Franc Jarc, posestnik v Medvodah; Franc Košmelj, posestnik v Železnikih; Jurij Krašovec, trgovec na Savi; Ivan Mali, trgovec v Škofji Loki; Jakob Peternel, gostilničar in posestnik v Zagoricih; Matevž Sršen, posestnik na Skaručini; Srečko Stare, graščak na Kolovcu; Franc Šliber, trgovec v Selcih, in Vinko Wilfan, pek v Trzinu.

Kamniška narodna čitalnica priredi dne 2. februarja ob poldnevih plesni venček, združen z gledališko predstavo: Bucek v strahu, izvirna burka v enem dejanja. Vstopnina za člane 60 vin., za nečlane 1 krono.

Križem sveta.

Razne vesti. Kanoniku Drozdu, ki je poneveril toliko milijonov, so odvzeli naslov »monsignor« in ga vpokojili. — Krojaški štrajk na Dunaju je deloma končan. — 320 kaznjencev se je zastrupilo s kosilom v Maryboro na Irskem. — Divje svinje so napadle karavano med Gulpazari in Kaslu. Čeprav so možje streljali, so vseeno lačne živali raztrgale in požrle tri osebe. — Cel tovarni vlak je padel v vodo z mostu pri postaji Panomarevo na Smolenski železnici. — Pri Londonu je zgorela norišnica. V plamenu je ostalo 52 žensk. — Kuga je začela razsajati v Durbanu. Ljudje beže trumoma iz mesta.

Gospodarske stvari.

Nova železnica. V 14. številki «Slov. Naroda» čitamo: «Za gospodarski razvoj in procvit lepe Selske doline sprožila se je misel, zidati normalnotirno železnico Škofja Loka—Železniki. To idejo, ki se najbrž tudi uresniči, je sprožil velespoštovani gospod Avgust Novak, ki deluje z vso vnemo za to, in je že ta teden pod predsedstvom g. Novaka sklicano posvetovanje imelo ta namen, zagotoviti potrebno glavnico od strani interesov cele doline, občin, kakor tudi posameznikov. Upamo, da nam bodeta tudi dežela, kakor tudi država pomagali, posebno se obračamo do naših g. deželnih in državnih poslancev, da nam pomagajo vresničiti. Pri tej akciji delajmo z združenimi močmi, bodisi klerikalec ali naprednjak, ker vsi bodemo imeli velikanske koristi, bodisi kmet, trgovec in obrtnik. Nekdaj jako cvetoča železarska obrt se zopet oživi, in razni drugi se naselijo v naši dolini. Saj je naša dolina, kakor vstvarjena, vsled ugodne lege in vodnih moči za napravo raznih obrtov, vsled jako ugodnega podnebja in lege, kakor tudi za prebivanje tujcev po letu, osobito v lepih in prijaznih Selcih. Torej na delo vsi skupaj in vsak nam dobrodošel, ki nam kaj pomaga k temu, bodisi Peter ali Pavel, osobito si bode pa g. Novak stekel nevenljivih zaslug za celo našo dolino, ako bode železnica stekla po dolini, kar za gotovo upamo, da bo. Torej Bog in sreča junaska!

F. T.

Domača knjižnica.

Prejeli smo:

Zakaj prepovedujejo duhovniki brati sv. pismo? Založil in prodaja Anton Chráška v Českých Budějovicah, Gymnasiální ulice. To, kar izdaja družba sv. Mohorja pod naslovom «Zgodbe sv. pisma», so le — zgodbe, ne pa pravo sv. pismo.

«To ni za me!» Založil in prodaja isti pisatelj.

Zahtevajte „Gorenjca“
v vseh gostilnah in kavarinah!

Vsi kmetovalci

se lahko prepričajo, da je najboljši sredstvo konje, krave, telice, vole, prašiče, ovce i. t. d. obdržati zdrave, močne, ječe in debele če se jim primenuje h krmi

živinski prašek

iz lekarne **Piccoli**, pri Angelju, Ljubljana
Dunajska cesta.

En zavoj 1/4 kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja naročila po povzetju.

Spoštovani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svoji živini in po velikem povpraševanju od svojih znancev in družin po Vašem živinskem prahu; prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izbornu zdravilo, katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem
Podgora pri Gorici, 18./VI. 1902.

And. Kocjančič.
II. 162—18

Tedenski sejem v Kranju dne 26. t. m.

Prignalo se je 116 glav goveje živine, 1 tele, 62 prašičev, — ovac, — kozlov, — buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 7.75, prosa K 6.75, ovska K 7.—, rži K 7.—, ajde K 8.—, ječmena K 7.50, krompirja K 2.80, deteljno seme K 60—62.

Učenca
sprejme Henrik Suttner, urar v Kranju.

177—18

Cenj. gg. ženinom in nevestam!

Priporočam po najnižjih cenah svojo bogato zalogo vseh vrst poročnih prstanov, uhanov, brošk veržic i. t. d., kakor tudi žepnih in stenskih ur, ki so po vsem svetu znane kot najboljše.

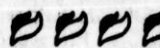
Za obilen obisk se priporoča

73—83

H. SUTTNER

urar v Kranju.

Ceniki zastoj in franko.

Prešernove
poezije

v novi popolni izdaji z življenjepisom, literarno-zgodovinskimi črticami in estetično oceno. — Uredil Anton Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje z zlato obrezo 3 K, 96—81 po pošti 3 K 20 h.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani.

Oglas.

Razpošiljatev pristnih domačih vin, in sicer

belo vipavsko po 36 kron 100 litrov

» brsko » 40 » » »

» črno domače » 36 » » »

» Refoško » 44 » » »

pošilja v sodih od 56 litrov naprej proti povzetju.

Anton Lasič

Gorica, ulica Rabata št. 16

Primorsko.

21—1

Za pristnost vin se jamči.

„Le Délice“ neprekosljivi papir za svalčice 181—12
najboljše cevke za svalčice (cigarete)

dobivajo se pri gg. **Janku Kocmutu** v Kranju in **Otonu Homannu** v Radovljici.

Loterijska srečka dne 24. januarja t. l.
Trst: 68 1 38 85 58

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici štev. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih
oblek

za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistiških in kolesarskih oblek, havelokov, površnikov in zimskih sukenj.

Različno blago, in sicer najmodernejše je vedno
23-1 v zalogi.

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejšega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepene v najboljših kakovostih. — Strelvodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861. **L. M. ECKER** Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stranišč in kopelnih naprav od preproste do najfinije izvršbe proti jamstvu primerne, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno. 118-27

Nad 500 različnih vzorcev

Pri nakupu blaga za

Moške obleke

se dobro priporoča

R. MIKLAUC

v Ljubljani, Špitalske ulice štev. 5

ki ima v zalogi vedno najnovejše blago.

O resnično nizkih cenah se vsakdo lahko prepriča.
74-38

Vzorci pošilja na zahtevanje poštne prosto

Postrežba zanesljivo dobra

Cene jako ugodne

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Polnovplačani akcijski
kapital K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu
žrebanju.

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje pred-ujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Sprejmeta se

dva mizarska pomočnika

za stalno delo.

Jos. Bernik, mizarski mojster.
Selca nad Škofjo Loko.

22-1

Stara štacunska oprava

kakor police in prodajalna miza se kupi. — Prosi se, da se obenem tudi naznani velikost in dolgost.

Ponudbe naj se naslovijo na upravnništvo «Gorenjca». 19-1

Otvoritev vinske trgovine na debelo.

Podpisani uljudno naznanjam sl. občinstvu, da sem otvoril danes v hiši gosp. Alberta Cerarja „pri Kristofu“ v Kamniku na Šutni št. 22

vinsko trgovino na debelo.

V zalogi imam črno, rdečo in belo istrsko vino raznih vrst po najnižji ceni.

Priporočam se posebno gg. gostilničarjem, preč. duhovščini in vsem drugim stanovom, da se o priložnosti mojih vin izvolijo prepričati in me počastiti z obilnimi naročili.

Z odličnim spoštovanjem

J. Gašparini.

V Kamniku, 25. januarja 1903.

20-1

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga

97-31

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastonj.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i t. d. 81-37

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija).

11-3

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Večkrat premičano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, kupežne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
75-37 v Ljubljani.

R. LANG, Ljubljana (Kollzei)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, saloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne vloge, zreal, podob,
otročjih vozičkov, naslončev, postel-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sodno opravo 60-41

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne proste.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies

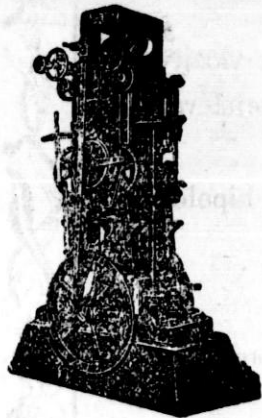
Ljubljana 76-36

tovarna za stroje, železo
in kovinolivarna

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Priznано najboljšo

oljnate barve

smlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo
vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z
jako majhno množino pobarvati veliko po-
vršino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in
steklarskega kleja. 82-85

Ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Andrej Boucon

149-20 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, ki se izvršujejo
natančno po naročilu.

Zamanka naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastonj in
frankovano.

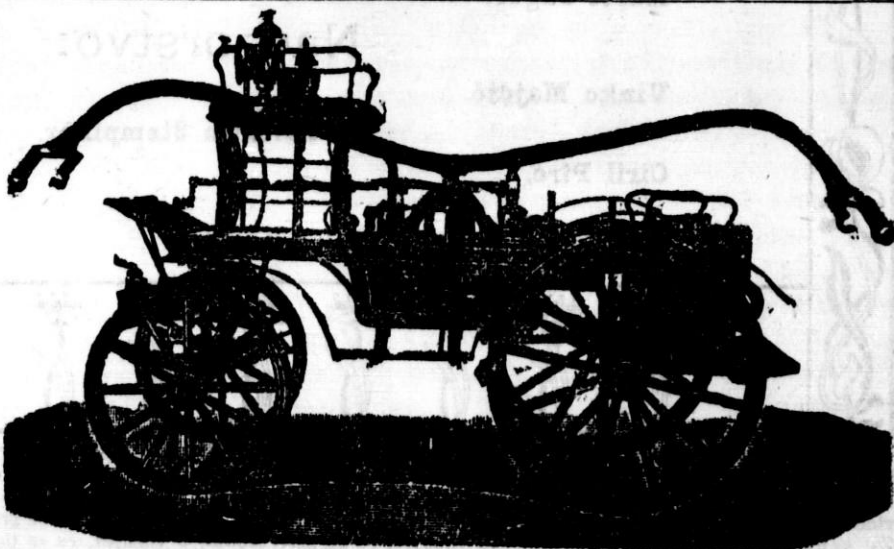
G. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnice,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 15-2

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in cene.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati **dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Florianana št. 194.**

Uradije se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoldne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osobni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franz Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Vinko Majdič.

Peter Mayr.

Dr. Valentin Štampihar.

Ciril Pirc.

Ivan Rakovec.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.